

Gizli Potansiyel Destinasyon Olarak Cide İlçesinin Turistik Değerler Açısından İncelenmesi

(Examining of Cide District in Terms of Tourist Values as a Secret Potential Destination)

* Çiğdem MUTLU^a

^a Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı, İzmir-Türkiye (cigdem.mutlu@deu.edu.tr) <https://orcid.org/0000-0002-0033-4110>

MAKALE GEÇMİŞİ

Gönderim Tarihi:
03.11.2022

Kabul Tarihi:
02.12.2022

Anahtar Kelimeler:

Kastamonu-Cide,
Destinasyon,
Gizli Potansiyel,
Turistik Değer,
Turizm

Keywords:

Kastamonu-Cide,
Destination,
Secret Potential,
Touristic Value,
Tourism

Makalenin Türü: Araştırma Makalesi

***Sorumlu Yazar:** Çiğdem MUTLU

E posta: cigdem.mutlu@deu.edu.tr

ÖZ

Son yıllarda dünya turizm pazarında değişimler yaşanmaktadır. Turizm pazarında bireylerin veya grupların, bilinen destinasyonlardan ziyade farklı, bilinmeyen veya az bilinen destinasyonları tercih etmektedirler. Ayrıca, bu destinasyonlardaki turistik değerleri keşfetmeye yönelik davranışlar sergilemektedirler. Böylece, turizm faaliyetleri açısından zengin alanlara, güçlü bir doğaya ve önemli kültürel birikime sahip olan Kastamonu ili Cide ilçesinin gizli kalmış turistik değerlerini belirleyerek turizm potansiyelini ortaya çıkarmak çalışmanın amacı olarak belirlenmiştir. Kastamonu ili Cide ilçesinin turistik değerlerinin incelenerek turizm potansiyelinin belirlenmesi ve turizmin geliştirilebilmesi için ilk olarak çevresel faktörler incelenmiş olup, ardından bölgenin geleceği ve gelişmesi için önemli olacak fırsatların belirlenmesi, bölge açısından tehdit oluşturabilecek unsurların saptanması, bölgenin güçlü yönlerinin tespit edilmesi ve bölgenin zayıf yönlerinin ortaya çıkarılması gerektiği düşünülmektedir. Buna istinaden, nitel araştırma yöntemi ile desenlenen çalışma da veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Araştırmada veriler, alanyazın taraması ve görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Çalışmanın evrenini yerel yönetim, yerel halk ve turizmle ilgili paydaşlar oluşturmaktadır. Kartopu örnekleme yöntemi çalışmada örneklem stratejisi olarak belirlenmiştir. Çalışma kapsamında Kastamonu ili Cide ilçesinin turizm açısından zayıf ve güçlü yönleri; fırsatları ve tehditlerine dair farklı ilgi gruplarıyla yapılacak görüşmeler sonucunda elde edilen veriler ışığında SWOT analizi yapılarak konuya ilişkin birtakım çözüm önerileri sunulmuştur. Çalışma sonucunda, Cide ilçesinin güçlü yönlerinin ve fırsatlarının zayıf yanları ve tehdit unsurlarına karşın daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

ABSTRACT

In recent years, there have been changes in the world tourism market. In the tourism market, individuals or groups prefer different, unknown or little-known destinations rather than known destinations. They also exhibit behaviors aimed at discovering the touristic values in these destinations. Thus, it is determined as the aim of the study to reveal the tourism potential by determining the hidden touristic values of Cide district of Kastamonu province, which has rich areas, a strong nature and important cultural accumulation in terms of tourism activities. In order to determine the tourism potential and develop tourism by examining the touristic values of Cide district of Kastamonu province, environmental factors were first examined, and then it is thought that the opportunities that will be important for the future and development of the region should be determined, the factors that may pose a threat to the region should be determined, the strengths of the region should be determined and the weaknesses of the region should be revealed. Accordingly, a semi-structured interview form was prepared as a data collection tool in the study designed with qualitative research method. In the study, the data were collected by literature review and interview method. The universe of the study consists of local government, local people and stakeholders related to tourism. Snowball sampling method was determined as a sampling strategy in the study. Within the scope of the study, the weaknesses and strengths of Cide district of Kastamonu province in terms of tourism; SWOT analysis was made in the light of the data obtained as a result of interviews with different interest groups about the opportunities and threats and some solution proposals were presented on the subject. As a result of the study, it was revealed that the strengths and opportunities of Cide district were more than the weaknesses and threats.

Makalenin Künyesi: Mutlu, Ç. (2022). *Gizli Potansiyel Destinasyon Olarak Cide İlçesinin Turistik Değerler Açısından İncelenmesi*. AHBVÜ Turizm Fakültesi Dergisi, 25 (2), 194-213.

1. GİRİŞ

Küresel turizm pazarında yaşanan değişimlerin bireyleri veya grupları günümüzde daha farklı, gizli kalmış destinasyonlara, kültürlere, doğaya yönlendirmiştir. Daha farklı, huzurlu, sakin, keşfedilmemiş, gizli kalmış destinasyonlara olan ilgi artmaya başlamıştır. Dünya turizminde yaşanan bu değişimlerin diğer ülkeler gibi ülkemizin turizm faaliyetlerini de geliştirdiği ve turistlerin seyahat tercihlerine yön vermektedir. Bu bağlamda, Kastamonu ili Cide ilçesi de barındırdığı doğal güzellikleri ve kültürel özellikleriyle henüz tam keşfedilmemiş ancak, gizli bir turizm potansiyeli olan destinasyonlardan biridir.

Kastamonu ili Cide ilçesi Bartın-Sinop karayolu üzerindedir ve 103 km uzunluğunda bir kıyı şeridiyle Karadeniz'e açılmaktadır (Cide Belediyesi, 2022a). Cide ilçesindeki turizm kaynakları incelendiğinde doğal unsurların ortaya çıkardığı turistik ürünlerin ön plana çıkmaktadır. Bu doğal unsurlar, kanyonlar, vadiler, mağaralar, şelaleler, koylar, plajlar vb. turistik ürünü oluşturan çekiciliklerdir (Yavru, 2021). Ayrıca, Küre Dağları Milli Parkı'nın sınırları içerisinde yer alması doğa turizminin gerçekleştirilmesinde ve geliştirilmesinde önem arz etmektedir.

Cide ilçesi sahip olduğu doğal güzelliklerle birlikte kültürel ve tarihsel açıdan da önemli zenginlikler barındırmaktadır. El emeği ve ahşap ev mimarisinin örneği olan evler yüzyılı aşkın süredir ayakta kalarak günümüze kadar ulaşabilmiştir. Ayrıca, Cide ilçesinin marka değeri olarak adlandırılan, İstanbul padişahlarının İstanbul Boğazı'nda karşıdan karşıya geçerken kullandıkları Saltanat (Sultan) Kayıkları'nın tersanede günümüzde aslına uygun olarak yapımına devam etmektedir. Bununla birlikte coğrafi işaretli Cide'ye özgü Ceviz Helvası, tarih boyunca ipek yolu üzerinde önemli bir liman olma özelliği de kültürel ve tarihsel değerinin kanıtı niteliğindedir (Cide Belediyesi, 2022a).

Cide ilçesinin alternatif turizm, kültürel ve tarihsel açıdan turizm potansiyeline sahip bir gizli destinasyondur. Çalışmanın amacı, turizm faaliyetleri açısından zengin alanlara, güçlü bir doğaya ve önemli kültürel ve tarihsel birikime sahip olan Kastamonu ili Cide ilçesinin turistik değerlerini belirleyerek gizli kalmış turizm potansiyelini belirlemektir. Ayrıca, Kastamonu ili Cide ilçesinin güçlü ve zayıf yönleri ile fırsatları ve tehditlerinin neler olduğunun ortaya koyularak gizli kalmış, ortaya çıkarılamamış turistik faaliyetlerinin ve faaliyet alanlarının belirlenmesi de bir diğer amaçtır. Çalışma konuyla ilgili yazın taraması yapılmış olup Cide ilçesi turizm potansiyelinin değerlendirilmesi SWOT analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Kastamonu ili Cide ilçesi turizm açısından gizli bir potansiyel destinasyondur. Alanyazın incelendiğinde Cide ilçesinin turistik değerlerini, turizm faaliyetlerini ön plana çıkaracak yeterli çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu duruma ek olarak, Cide ilçesi ve turizm potansiyeline dair yapılmış herhangi bir SWOT analizine de rastlanamamıştır. Turistik değerler ve turizm faaliyetlerinin belirlenerek ilçenin güçlü yönleri, zayıf yönleri, tehditleri ve fırsatlarının ortaya çıkarılarak karşılaştırılmasına olanak verebilmesi çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. SWOT analizi ile ortaya koyulan sonuçların ilçe turizminin gelişmesine ve pazarda daha güçlü olabilmesine destek sağlayacaktır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

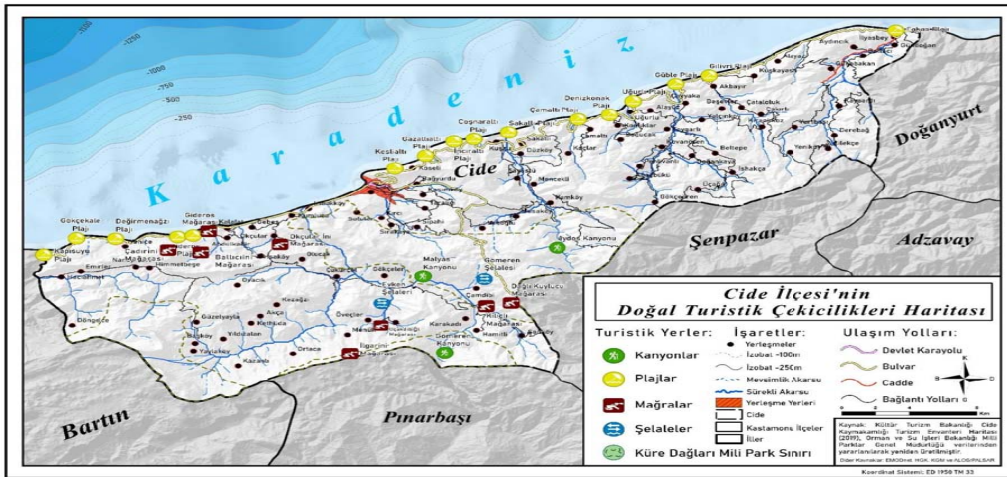
Dünyada yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm, bütün sektörlerde olduğu gibi turizmi de etkisi altına almıştır. Dünya turizm pazarında yaşanan değişimler turistleri doğal ve kültürel değerlere yönlendirmiştir. Doğa ve kültüre olan ilginin artması turistleri yeni, gizli potansiyel destinasyon ve turistik faaliyetler arayışına itmiştir. Böylece, turistlerin hem sakin, huzurlu olabilecekleri hem de doğal, kültürel ve tarihsel açıdan turizm faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri destinasyonlara yönelmeleri de bu destinasyonların ortaya çıkarılmasına aracılık etmiştir (Ören ve Şahin, 2014). Bu gizli potansiyel destinasyonlardan biri de Kastamonu ili Cide ilçesidir.

Cide ile ilgili geçmişe ait bilgiler önemli olarak bilinen eserlerde yer almaktadır. Homeros İlyada'sında yüksek kültüründen (Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2022), Kâtip Çelebi Cihannüma adlı eserinde Kastamonu kazaları arasında Cide ilçesinden bahsederken, Evliya Çelebi de "Seyahatname" adlı eserinde ise Cide ilçesinin sınırlarına yer vermiştir. Ayrıca, Cide ilçesi hakkında değerli bilgiler sunan Fransız doğu bilimci Eugene Bore ise denizden yaptığı seyahatini Kastamonu kıyılarında günümüz Cide'ye kadar sürdürdüğü seyahatine istinaden bu bölgenin mağaraları, ormanları, evleri ve deniz ulaşımıyla ilgili bilgiler sunmuştur (Karasalihoğlu, 2022). Bu bilgiler doğrultusunda Cide ilçesinin çok eski bir tarih, kültür ve doğal çekiciliklerle dikkate değer bir gizli potansiyel destinasyon olarak nitelendirilebilir. Cide ilçesinin konumu Şekil 1'de verilmiştir.

turizm açısından önemine değindiği belirlenmiştir. İbret ve Cansız (2017) ise Kastamonu ili Küre Dağları Milli Parkı sınırlarında yer alan kanyonların kanyon turizm potansiyellerini incelemiştir. Çoban ve Aydınözü (2016) çalışmalarında Ilıca Şelalesi ve yakınlarında bulunan Valla Kanyonu, Horma Kanyonu ve Ilgarini mağaralarından bahsederek bu çekiciliklerin tanıtım ve pazarlamalarının yapılarak ziyaretçi artışının sağlanabileceğinden bahsetmişlerdir. Kastamonu ili Cide ilçesi geçmişe dönük tarihi, doğal çekici unsurları ile turizme elverişli bir destinasyondur. Cide ilçesinin turizme kaynak oluşturan değerlerinin belirlenmesini sağlamak, tanıtım ve pazarlama stratejileri geliştirmek, turizm faaliyet alanlarını ortaya çıkarmak ve bu alanları yönetmek turist sayısının artmasına katkı sağlayacaktır.

3. CIDE İLÇESİNİN DOĞAL TURİSTİK ÇEKİCİLİKLERİ

Kastamonu ili Cide ilçesi doğal çekicilikleriyle turizm potansiyeli açısından önemli bir ilçedir. Cide ilçesi, Kastamonu ilçeleri arasında en fazla turistik ürün çeşitliliği olan ilçelerde ön sıralarda yer almaktadır (Akkuş ve Akkuş, 2019). İlçe, sahip olduğu kanyon, şelale, mağara gibi öne çıkan doğal turistik ürünleriyle turizme kaynak oluşturmaktadır. Cide ilçesi, Karadeniz sahil şeridi boyunca bakıldığında, Karadeniz'de nadir görülen bir kumsala (Karasalihoğlu, 2022), 11 km ile bölgedeki en uzun ve geniş sahil şeridinde sahiptir. Buna ilaveten, bölgenin en uzun kumsalı da Cide ilçesinde yer almaktadır (Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2022). Ayrıca, Cide ilçesi yeşilin hâkim olduğu, yoğun bitki örtüsü, karakteristik olarak dağlık ve sarp bir araziye sahip olan bir destinasyondur (Daring ve Glatz, 2010). Şekil 2'de Cide ilçesinin doğal çekicilikleri verilmiştir.

Şekil 2. Cide ilçesinin doğal turistik çekicilikleri

Kaynak: (Cide Belediyesi, 2022a)

Şekil 2'ye göre Cide ilçesinin doğal değerlerinin kanyon, şelale, akarsu gibi jeolojik oluşumları içermektedir. Bu doğal değerler jeoturizm açısından önemli kaynaklardır ve turistik çekicilikleri yüksektir. Jeolojik kaynakların olduğu coğrafi alanlar turistler açısından doğal zenginlik niteliğindedir. Ayrıca, jeolojik çeşitliliğinin olduğu alanların kimliği, kültürü, doğal yapısını ortaya çıkaran değerler olarak ifade edilmektedir. Bu alanlara gerçekleştirilen ziyaretler ise jeoturizm olarak adlandırılmaktadır. Jeoturizm, jeolojik kaynakların olduğu alanlara yapılan seyahatler şeklinde de tanımlanabilmektedir (Diker vd., 2016). Cide ilçesinin sahip olduğu doğal kaynaklar ve değerler, bu destinasyonda farklı turizm çeşitlerinin uygulanabileceğinin kanıtıdır. Cide ilçesi doğal turistik ürünleri ise Tablo 1'deki gibidir.

Tablo 1. Cide ilçesi doğal turistik ürünleri

Milli Park	Kanyonlar	Mağaralar	Şelale	Vadi ve Seyir Alanı	Koy
Küre Dağları Milli Parkı	Valla Kanyonu	Ilgarini Mağarası	Evken Şelaleleri	Loç Vadisi ve Seyir Alanı	Gideros Koyu
	Gömeren Kanyonu	Dağlı Kuyucu Mağarası		Muna Seyir Alanı	
	Malyas Kanyonu	Kılıçlı Mağarası			
	Aydos Kanyonu	Okçular İni			
	Kısık Kanyonu	Gideros Mağaraları			

Küre Dağları Milli Parkı'nda bulunan Valla Kanyonu girişi Kastamonu ili Pınarbaşı ilçesinde, çıkışı ise Cide ilçesinde olan ve dünya üzerinde bilinen bir kanyondur (Cide Belediyesi, 2022a). Valla Kanyonu Kastamonu ili, Pınarbaşı ilçesi, Muratbaşı köyü yakınlarında bulunmaktadır (Böyükılımaz ve Oğan, 2020). Valla Kanyonu kanyon geçişi, doğa yürüyüşü, endemik bitkileri, kanyonung, yaban hayatı izleme, manzara fotoğrafı gibi turistik faaliyetler açısından doğa severler için zengin değerleri içerisinde barındırmaktadır. Bu turistik ürün çeşitliliği, kanyonun dikkate değer bir turizm potansiyeline sahip olduğunun kanıtı niteliğindedir (Tanrısever vd., 2016). Cide ilçesi ve Küre Dağları Milli Parkı sınırında bulunan diğer bir kanyon ise Malyas Kanyonu ile Şenpazar, Cide ilçeleri ve Küre Dağları Milli Parkı sınırlarında bulunan Aydos Kanyonu da yürüyüş, kamp vb. turizm faaliyetleri açısından ziyaret edilebilecek rotalardır. Valla Kanyonu geçişi sonrası Valla Kanyonu Seyir Terası, Kerte Seyir Terası, Loç Vadisi ve Loç Vadisi Seyir Terası, Evken Şelalesi, Kılıçlı Mağarası, Dağlı Kuyucu Mağarası diğer önemli doğal kaynaklar olarak belirtilmektedir (Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Raporu, 2021).

Günümüzde Gideros olarak bilinen ancak Homeros'un İlyada adlı eserinde ilk kez Kytoros olarak adı geçen koy bölgenin en eski antikçağ yerleşimidir. Antikçağ adıyla Kytoros, günümüzdeki adıyla Gideros Koyu ve çevresi yoğun ağaçlarla (şimşir, çam, kestane, kayın, meşe) kaplıdır. Bununla birlikte, Kytoros limanının eskiden bir ticaret merkezi olarak kullanıldığı belirtilmektedir. Gideros'ta bulunan mağaraların içerisinde sarkıt ve dikitler mevcuttur. Gideros'ta bulunan mağaralardan iki tanesinin neredeyse 300 kişinin sığabileceği büyüklükte olduğu da belirtilmektedir. Ayrıca, antikçağda Cide ilçesini ünlü kılan özelliklerinden birinin de Şimşir ağaçlarıyla dolu ormanları olduğu ifade edilmektedir (Karasalihoğlu, 2022; During ve Glatz, 2010).

Kılıçlı Mağarası çevresine bakıldığında farklı iklim özellikleri gösteren bir alan niteliğine sahiptir. Ayrıca mağaranın taban kısmında çeşitli boyutlara sahip havuzlar yer almaktadır. Dağcıların, mağaracıların, doğasever turistlerin yoğun ilgisinin olduğu bir mağara olarak dikkat çekmektedir (Cide Belediyesi, 2022a). Karstik mağara olarak bilinen Kılıçlı Mağarası'nda, değişik boyutlardaki birçok damlataşı travertenler, akarsu taraçaları, mağara gülleri, sarkıt, dikit, sütun vb. doğal oluşumlar bulunmaktadır (Zeybek vd., 2019).

Cide ilçesinde verimli olarak bilinen bir iç vadi üzerinde geniş bir mağara olarak tespit edilen Ballica İni bulunmaktadır. Bir diğer mağara ise Gideros Koyu'na oldukça yakın olan Çadır İni'dir. Ayrıca, Okçular İni olarak bilinen mağara Cide sahili üzerinden denizi gören ve belirgin bir şekilde kaya çıkıntısının içerisinde yer almaktadır (During ve Glatz, 2010).

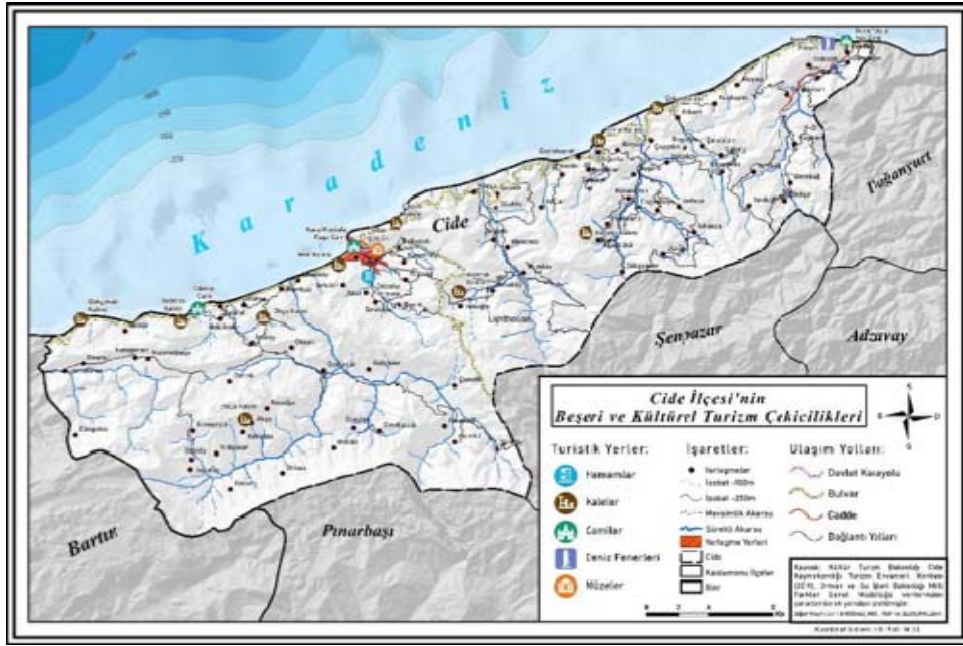
Orman Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından Kastamonu ili sınırlarında yer alan Valla Kanyonu, Ilgarini Mağarası ve çevresi örnek proje sahası olarak seçilirken, Ilgarini Mağarası FAO tarafından dünyanın dördüncü (4.) büyük mağarası olarak belirlenmiştir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2022). Ilgarini Mağarası'nın giriş galerisine bakıldığında, çöküntülerin meydana getirdiği oldukça etkileyici oluşumlar göze çarpmaktadır (Atlas Dergisi, 2010).

Türkiye'nin ağız en geniş olarak bilinen Dağlı Kuylucu Mağarası'nın ağzının Türkiye'nin en derin noktası olan Çukurpınar Düdeni'nin (1190 m.) ağzından daha da geniş olduğu belirlenmiştir. Bu mağaranın giriş kısmında ise iki akarsuyun birleşimi sonucu suyolu, çukur, cadı kazanları olarak ifade edilen yerlerin mevcut olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, Karadeniz

bölgesinin en derin mağarası olmakla birlikte Türkiye'de ise 17. sırada olmasıyla önemini ortaya koymaktadır (Oktay vd., 2016; Cide Belediyesi, 2022a).

4. CİDE İLÇESİNİN KÜLTÜREL VE TARİHSEL ÇEKİCİLİKLERİ

Kastamonu ili Cide ilçesi insanlık tarihi kadar eskilere giden tarihe sahiptir (Cide Belediyesi, 2022a). Kastamonu ili Cide ilçesi kaleleri, deniz feneri, coğrafi işaretli ürünleri, arkeolojik kalıntıları, festivalleriyle tarihsel, kültürel ve beşerî olarak turizme kaynak oluşturmaktadır. Şekil 3 Cide ilçesinin tarihsel, kültürel ve beşerî kaynaklarını göstermektedir.

Şekil 3. Cide ilçesinin tarihsel, kültürel ve beşerî turistik ürünleri

Kaynak: (Yavru, 2021)

Şekil 3'e göre Cide ilçesinin tarihsel, kültürel ve beşerî kaynakları arasında hamamlar, kaleler gibi değerler yer almaktadır. Kastamonu ili Taşköprü, Şenpazar ve Cide ilçelerinde yerleşik hayatın ilk dönemlerine ait izler ortaya çıkmıştır. Bu izleri ortaya koyan aletlerin özellikle Cide ilçesinde bulunduğu ve mağaraların içinden geldiği belirtilmiştir. Bununla birlikte, mağaraların yüzeylerinde seramik buluntularla birlikte arkeolojik materyaller ortaya çıkarılmıştır (Karasalihoğlu, 2022).

Cide ilçesinin en yeni ve dikkat çeken yapısı olarak Çoban Kalesi göze çarpmaktadır. Küçük bir yarımada üzerinde konumlanan Çoban Kalesi'nde hala birkaç metre yükseklikte ayakta kalabilmiş savunma duvarı ve bu duvarların içinde ev yapılarından kalmış Bizans dönemine ait çanak-çömlek ve cam parçaları kalıntılarına ulaşılmıştır. Hıdır mahallesinde konumlanan

Hıdır Kalesi'nin ise kule ve savunma duvarlarının halen ayakta olduğu görülmektedir. Ayrıca, bu kalenin eski zamanlarda gözlem merkezi olarak kullanılmıştır. Roma döneminden kalmış olabileceği düşünülen bir diğer kale ise Okçular Kalesi'dir. Okçular Kalesi, Cide sahilinin üzerinden doğu-batı yönünde uzanmaktadır. Bir diğer önemli yapı olarak bilinen Gideros Kaleleri'dir. Bu kaleler, Gideros Koyu'nun ağzında yer alan iki burun üstündedir. Gideros Koyu üzerindeki kalenin mimari yapısının bir kısmı ile korunagelmiştir. Gideros sahilinin üzerinde yer alan bir kayalığın içerisinde ise bir mağara bulunmuştur ve bu mağara Gideros Mağarası 1 adlandırılmıştır. Gideros koyunda bulunan bir diğer mağara da Gideros Mağarası 2'dir. (During ve Glatz, 2010; Yalçınkaya, 2011; Karasalihoğlu, 2022; Cide Belediyesi, 2022b).

Çadır İni, Balıca İni, Okçular İni ve Gideros Mağarası 1 eski dönemlere ait çanak çömlekler ve farklı materyaller ile Çadır İni Kilise ve çevresinde yapılarda keşfedilmiştir. Gideros Koyu'nda bulunan mağarada Bizans/Hristiyan mabedine ait kalıntılara rastlanmıştır. Gideros Mağarası 2'de ise herhangi bir materyalle karşılaşmamıştır. Korunduğu bilinen Gideros kalesinde ise halen ayakta kalan bazı yapılar, bir sıra kuyu ile farklı kayalara oyulmuş yapılar keşfedilmiştir. Ayrıca, bu yerleşimde Bizans dönemine ait olduğu tespit edilen çanak-çömlekler de mevcuttur (During ve Glatz, 2010; Cide Belediyesi, 2022b).

Kastamonu ili Cide ilçesinde bulunan Sarıçam Evleri ahşaptan yapılmış olup, ahşap ev mimarisinin en güzel örneklerini sunmaktadır. Bununla birlikte, Cide Ceviz Helvası coğrafi işaretli bir ürün olarak Cide ilçesinin tanıtımında önem arz etmektedir. Cide'nin bir diğer sembolü de "Sarıyazma" olarak adlandırılan Cide merkezinin yakınlarındaki köylerde kullanıldığı bilinen baş örtüsüdür. Ayrıca, günümüzde de kullanılmaya devam etmektedir. Cide ilçesinin kültürünü yansıtan önemli bir değerdir. İstanbul padişahlarının kullandığı Saltanat (Sultan) Kayıkları'nın Cide ilçesi tersanesinde günümüzde aslına uygun olarak yapımına devam edilmesi de bu ilçenin önemini gösteren bir diğer unsurdur (Cide Belediyesi, 2022a; Türk Patent ve Marka Kurumu, 2022; Yalçınkaya, 2011).

5. CİDE İLÇESİ SWOT ANALİZİ

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) analizi, değerlendirilen, incelenen bir organizasyon veya sistemin (Gök ve Tuna, 2013) kaynaklarının ve yeteneklerinin analiziyle gösterilen güçlü (Strengths) ve zayıf (Weaknesses) yönleri ile iç ve dış çevre kaynaklı fırsat

Şekil 4 ve Şekil 5'e göre Cide ilçesi plaj, kanyon, şelale, mağara, kale gibi hem kültürel hem doğal turistin ilgisini ve dikkatini çekebilecek birçok kaynak değere sahiptir. Bu kaynak değerlerin tanınırlılığı arttıkça ilçenin turizm açısından gelişmesi de mümkün olacaktır. Gizli potansiyel destinasyon olarak Cide ilçesinin turistik değerlerinin geliştirilmesi için ilk olarak çevresel faktörler incelenmiştir. Çevresel faktörlerin incelenmesinin ardından bölgenin geleceği ve gelişmesi için önemli olacak fırsatların belirlenmesi, bölge açısından tehdit oluşturabilecek unsurların saptanması, bölgenin güçlü yönlerinin tespit edilmesi ve bölgenin zayıf yönlerinin ortaya çıkarılması gerekliliğinin doğduğu düşünülmektedir. Diğer bir deyişle, bölgenin güçlü yönlerinin çevredeki cazip olabilecek fırsatlarla eşleştirilerek zayıf tarafların ortadan kaldırılması ve tehdit edici unsurların en aza indirilmesi amaçlanmaktadır. Nitel araştırma yöntemi ile desenlenen çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Araştırma verilerinin toplanabilmesi için gerekli olan “etik kurul izin belgesi” Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 27.09.2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, 2 sayılı karar ile alınmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda Cide ilçesinin turizm faaliyetleri, turistik değerleri ile ilgili güçlü ve zayıf yönleri ile fırsatları ve tehdit oluşturabilecek unsurlara dair sorular yöneltilmiştir. Bu sorular SWOT analizini temel alan, SWOT analizi başlıklarını kapsayan sorulardır.

Araştırmada veriler, görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Çalışmanın evrenini yerel yönetim, yerel halk ve turizmle ilgili paydaşlar oluşturmaktadır. Konu ile ilgili zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen bir katılımcıyla gerçekleştirilen görüşmenin ardından araştırmanın devamı amacıyla ilgili konuya hâkim, ayrıntılı bilgiye sahip olduğu düşünülen bir başkasını önermesine olanak sunan kartopu örnekleme yöntemi (Kozak, 2017) tercih edilmiştir. Bu örnekleme yöntemi ile konu ile ilgili zengin bilgi kaynağı olabilecek birey veya durumların belirlenmesi mümkündür (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Kartopu örnekleme yöntemi ile konu ile ilgili zengin bilgi kaynağı olabilecek birey veya durumların belirlenmesi mümkündür. Bu yöntemde süreç konu ile ilgili bir katılımcıyla görüşüldükten sonra konuyla ilgili başkalarını önermesiyle devam eder ve kartopu büyümüş olur. Bu yöntemde ulaşılan katılımcılarla yapılan görüşmeler veri tekrarı olana kadar sürmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016; Patton, 2002). Araştırmanın amacına uygun olabilecek kişilerin belirlenmesi ve objektif olarak veri elde edilebilmesi sebebiyle kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde uygun bir şekilde ulaşılan katılımcılarla yapılan görüşmeler veri tekrarı olana kadar devam etmiştir.

Çalışma kapsamında Kastamonu ili Cide ilçesinin turistik değerlerinin zayıf ve güçlü yönleri; fırsatları ve tehditlerine dair farklı ilgi gruplarıyla yapılacak görüşmeler sonucunda elde edilen veriler ışığında SWOT analizi yapılarak konuya ilişkin birtakım çözüm önerileri sunulmuştur. Görüşmelerde yerel yönetim, yerel halk ve turizmle ilgili paydaşlardan araştırma kapsamında özgün ve genel fikirleri alınarak SWOT analizi tablosu oluşturulmuştur. Görüşmeler sonucunda oluşturulan Cide ilçesi turistik çekiciliklerinin güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditler Tablo 3'teki gibidir.

Tablo 2. Cide ilçesi SWOT analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler	Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none">• Küre Dağları Milli Parkı Sınırları (KDMP) içerisinde yer alması,• Valla Kanyonu'nun çıkışı olan Loç Vadisi'nin ve Loç Vadisi seyir terasının bulunması,• Alternatif turizm çeşitleri açısından zengin olması (Kanyon, mağara, trekking, şelale, deniz, av, kültür, gastronomi, rafting, yaban hayatı izleme vb. turizm potansiyeli),• Çevresine göre farklı iklim özellikleri gösteren Kılıçlı Mağarası,• Türkiye'nin en derin mağaralarından sayılan Ilgarini Mağarası,• Türkiye'nin ağız en geniş dikey mağarası Dağlı Kuyluca Mağarası,• Zengin flora ve faunaya sahip olması,• Loç Vadisi'nin yoğun bitki çeşitliliği içermesi,• Doğal liman olan Gideros Koyu'nun yoğun bitki örtüsü ve çevresinin ağaçlarla (çam, kayın, kestane) kaplı doğal örtüsü,• Kültür ve tarihsel açıdan zenginliği (İpekyolu üzerinde önemli bir liman olması, Homeros'un İlyada eserinde adının geçmesi),• Gideros Koyu ve tarihi	<ul style="list-style-type: none">• Konaklama da yatak kapasitesi yetersiz• Yerel halkın birlikte turizme katkı sağlama sorunu (özellikle konaklama hizmeti konusunda bireysel hareket etmeleri)• Yerel halkın dinlenme, eğlenme, doğal alan ve kültürel alan anlayışı konusunda geliştirilmesi gerekliliği,• Hikayeleri ortaya çıkarılmamış birçok turistik değer olması,• Ulaşım sorunu (Cide ilçesinin sarp, dağlık ve engebeli bir coğrafi yapıya sahip olması; ulaşım alt yapı sorunu)• Altyapı sorunlarında finansal yetersizlik	<ul style="list-style-type: none">• Turistik ürün açısından zengin olması (doğal ve kültürel),• Boş zaman ve rekreasyon potansiyelinin yüksek olması,• Kanyon, trekking, mağara ve kültürel gezilere olan ilginin artması,• Tur programlarının düzenlenerek turizm potansiyelinin artması,• Marina Projesi ve Turizm Tesisleri Projesi'nin hazırlanıyor olması,• Çevre il ve ilçelerden doğal ve kültürel alanlara projeler üretmesi ve uygulamaya geçirmesi,• Yerel halkın turizm potansiyelinin bilincinde olması,• Alternatif turizm potansiyelinin ortaya çıkarılarak turist sayısının artırılması ve farkındalığın oluşturulması,	<ul style="list-style-type: none">• Turizm endüstrisine yönelik yatırım sorunu,• Turistik alanlara yönelik yön levhalarının ve tabelaların eksik olması,• Arkeolojik tanımları eksik olan doğal ve kültürel kaynak değerlerinin olması,• Yabancı turist eksikliği ve yerel kalkınma sorunu,• Tanıtım ve pazarlama eksikliği• Yasal mevzuatlar nedeniyle bazı turistik alanların değerlendirilememesi• Civar köylerdeki halkın göç etmesi

kalıntıları (Gideros Mağaraları, Gideros Kalesi ve Hamamı), <ul style="list-style-type: none">• Ahşap ev mimarisine sahip olması• Kültür Sarayı'nın bulunması ve burada tiyatro, sinema gibi etkinliklerin gerçekleşmesi,• Tersanesinde İstanbul padişahlarının kullandığı ahşap mimarinin örneği Saltanat (Sultan) kayıklarının yapımı• Kültür ve sanat festivallerinin gerçekleşmesi,• Yerel yönetimlerin, üniversitelerin ilgi ve desteği.		<ul style="list-style-type: none">• Coğrafi işaretli ürüne sahip olmasının pazarlama ve tanıtım açısından katkısı.	
---	--	--	--

Yapılan alanyazın taraması, Cide ilçesinin doğal, kültürel, tarihi, beşerî açıdan turizm potansiyeline sahip bir destinasyon olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır (Cide Belediyesi, 2022a; Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2022; Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Raporu, 2021; Türk Patent ve Marka Kurumu, 2022; Akkuş ve Akkuş, 2019). Yapılan görüşmeler sonucunda ortaya çıkan Tablo 3'te durumu kanıtlar niteliktedir. Kastamonu ili Cide ilçesinin Küre Dağları Milli Parkı sınırları dahilinde olması öncelikli güçlü yönleri arasında yer almaktadır. Cide ilçesi kaleleri, kanyonları, akarsuları, şelaleleri, mağaraları vb. değerleriyle tarihsel, kültürel, doğal birçok turizme kaynak oluşturan Karadeniz'in gizli potansiyel destinasyon olmasına rağmen ulaşım ve konaklama alt yapısındaki sorunlar zayıf tarafları olarak görülmektedir. Bu zayıf unsurlara karşın ulaşım alt yapısının, özellikle de tünellerin yapılmaya başlanmasıyla, geliştirilme konusunda adımlar atılması bu zayıflığın üstesinden gelineceğinin göstergesi olarak düşünülmektedir. Ayrıca, yerel halkın, sahip olunan turistik ürünlerin ve bu ürünlerin ortaya çıkardığı turizm potansiyelinin farkında olmaları Cide ilçesi için fırsat olarak değerlendirilmektedir. Cide ilçesindeki kültürel ve doğal alanlara yönelik çevre il ve ilçelerden destek gelmesi ve projeler üretilmesi önemli bir fırsat olarak değerlendirilirken, bu alanlarda turistik levhaların ve arkeolojik tanımlamaların eksikliği tehdit olarak görülmektedir. Ayrıca, coğrafi işaretli ürüne sahip olması ilçe açısından gastronomi anlamında bir fırsat olarak görülebilmektedir. Bu doğrultuda tehdit olarak değerlendirilen tanıtım ve pazarlama eksikliğinin coğrafi işaretli ürünü ve potansiyel diğer ürünleriyle ortadan kaldırılabileceğinin göstergesidir.

6. SONUÇ ve TARTIŞMA

Cide ilçesi doğal, kültürel ve beşerî kaynak zenginliğiyle birçok turizm faaliyetinin gerçekleştirilebileceği gizli potansiyel bir destinasyondur. Cide ilçesi özellikle sahip olduğu doğal çekicilikler vasıtasıyla turistlere sakin, huzurlu ve dingin bir dinlenme ortamı sunacaktır. Bu bağlamda, yerel halkın doğal ve kültürel alan ile daha bilinçli olması ve sosyal, ekonomik, kültürel gelişim sağlanarak yerel kalkınma desteklenebilir.

Karadenizin en uzun sahili Cide ilçesi (Şen ve Buğday, 2015), jeolojik kaynakları açısından mağaracılık, kanyoning (Aydoğdu ve Duman, 2017), şelale gibi birçok turistik faaliyetin gerçekleştirilebileceği destinasyon olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, jeoturizm faaliyetlerine imkân sunan bir doğası olduğunun göstergesidir. Cide ilçesi Küre Dağları Milli Parkı "Mutlak Koruma Bölgesi" kapsamında bulunmaktadır ve koruma altına alınmıştır. Bu milli park sınırları içerisinde ve etrafında bulunan, turizme kaynak oluşturan değerler (doğal, arkeolojik vb.), alternatif turizm imkanlarının fazla olduğunun göstergesidir. Bu doğrultuda, Cide ilçesi yapılacak birkaç planlama ve düzenlemeyle her yıl birçok turisti çekebilecek kapasiteye sahiptir (Zeybek, Aylar ve Dinçer, 2019). Ayrıca kültürel ve doğal alanlara ulaşımın da ayrı bir sorun olduğu belirlenmiştir. Cide ilçesi coğrafi yapısının izin verdiği ölçüde ulaşım alt yapı sorunlarının çözülmesi turizm potansiyelinin arttırılmasına fayda sağlayacaktır.

Doğal, jeolojik alanlara giriş derinlikleri, uzunlukları, oluşum şekilleri, dağlık, sarp konumlarda bulunmaları, deniz-kara mesafeleri gibi birçok sebeplerden dolayı tehlike arz etmektedir. Belirtilen tehlikelerden kaçınmak, korunmak amacıyla alanlara giriş ve ziyaret mutlaka gerekli araç, gereç ve donanımla gerçekleşmelidir.

Arkeolojik açıdan önem arz eden alanların ve bu alanlarda ortaya çıkan değerlerin tanımlamalarının yapılarak yeni güzergahlar elde edilmesi, doğal çekiciliklerle kültürel ve beşerî çekiciliklerin birleştirilerek paket tur programlarının geliştirilmesi turizmin gelişimine fayda sağlayacaktır. Ayrıca, ahşap mimarinin en güzel örneklerini sunan evler, daha çok fayda sağlayabilecek şekilde ilçe turizmine entegre edilebilir. Bu yıllardır ayakta kalmış ve bölge ahşap mimarisinin önemli örneklerini sunan bu ahşap evler, tur güzergahlarına eklenerek veya ayrı bir tur programı oluşturularak ziyaretçilerin ilçe turizmini daha canlı hale getirilebilir. Ayrıca, evlerin doğaları bozulmadan, koruyarak ve yasal koşullara uygun bir şekilde

konaklama amacıyla hizmete açılması yatak kapasitesinin artırılması konusunda katkı sağlayacaktır.

Cide ilçesinin yatak kapasitesinin azlığı, yerel idarelerin yasal mevzuatlara uygun bir şekilde turizme yönelik yatırımların artırılması yönündeki girişimleri ve yerel halkın bireysellikten çıkarak birlikte hareket etme duygusunu kazanmasıyla ortadan kaldırılabilir. Konaklama sorununu için ilgili yatırımcıların araştırılarak girişimde bulunmalarının sağlanması ilçenin yatak kapasitesinin artırılmasında etkin rol oynayacağı düşünülmektedir.

Cide ilçesinde turistik güzergâhlar belirlenerek tur programlarının oluşturulduğu elde edilen bir sonuçtur. Cide ilçesinde arkeolojik alanların keşfedilerek çevre il ve ilçelerden gelen desteklerle gerçekleştirilen projelerle birlikte tur programlarına yeni güzergâhların eklenmesi turizm potansiyeline katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu noktada önemli olan tanıtım ve pazarlama etkinliklerinin yaygınlaştırılması gerekliliğidir. Yerel idarelerin turizm ile ilgili birimler kurarak, satış-pazarlama ekipleri oluşturarak, turizm ofisi açarak ve seyahat acentaları, tur operatörleri gibi turizm işletmeleriyle de iletişim kurup tanıtım ve pazarlama faaliyetleri kapsamına alacak şekilde çalışmalar gerçekleştirilmesi bölge tanıtım ve pazarlamasında etkin rol oynayacaktır.

Alanyazın incelendiğinde Cide ilçesinin turistik değerlerini, turizm faaliyetlerini ön plana çıkaracak yeterli çalışmaya ulaşamaması, Cide ilçesinin sahip olduğu turistik değerlerle turizm açısından gizli bir potansiyel destinasyon özelliği taşıması, turistik değerler ve turizm faaliyetlerinin belirlenerek ilçenin güçlü yönleri, zayıf yönleri, tehditleri ve fırsatlarının ortaya çıkarılarak karşılaştırılmasına olanak verebilmesi çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. SWOT analizi ile ortaya koyulan sonuçların ilçenin turizm pazarında tanınırlılığının artmasına katkı sağlayabilir. Cide ilçesinin güçlü yönlerinin ve fırsatlarının değerlendirilerek zayıf yönlerinin ve tehditlerin üstesinden gelinmesine, zayıf yönlerinin ve tehdit unsurlarının en aza indirgenerek güçlü yönlerinin daha da güçlü kılınmasına yönelik gerçekleştirilecek çalışmalara kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

7. KAYNAKÇA

- Akkuş, G. ve Akkuş, Ç. (2019). Kastamonu ilçeleri temel turistik arz kaynakları envanteri: tabiat turizmi alt türleri ve doğa sporları. 4 (2), *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 146-164.
- Atlas Dergisi, (2010). Küre'nin Mağaraları, [https://aspeg.org.tr/wp-content/uploads/2015/08/201006_atlas_kurenin_magaralari.pdf] (Erişim: 22.10.2022).
- Aydoğdu, A. ve Duman, S. (2017). Destinasyon çekicilik unsuru olarak gastronomi turizmi: Kastamonu örneği. *Turar Turizm ve Araştırma Dergisi*, 6(1), 4-23.
- Böyükıılmaz, S. ve Oğan, Y. (2020). Kastamonu İlinde Bulunan Kanyonların Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir İnceleme. *Journal of Tourism Intelligence and Smartness*, 3 (2), 203-222.
- Cide Belediyesi, 2022a. Cide Rehberi: Kültür Turizm Tanıtım Dergisi, [<https://drive.google.com/file/d/1vblUvNoUbcRHUSi2PmL561bYmE31A9AZ/view>] (Erişim: 15.10.2022).
- Cide Belediyesi, 2022b. Cide, [<https://cide.bel.tr/foto/gideros>] (Erişim: 20.10.2022).
- Çoban ve Aydınöz (2016). Ilıca Şelalesi (Kastamonu-Pınarbaşı). *Turkish Studies*, 11(18), 43-56. DOI no: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9955>
- Diker, O. Deniz, T. Çetinkaya, A. (2016). Jeoturizm kapsamında safranbolu'da coğrafi kaynakların değerlendirilmesi ve Safranbolu jeoturizm potansiyelinin belirlenmesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 334-348.
- During, B., Glatz, C. (2010) 2009 Cide arkeoloji projesi: ilk sonuçlar. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 28. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 1, 187-201.
- Gök, A. ve Tuna, H. (2013). Turizm pazarlaması açısından Malatya ilinin potansiyelinin belirlenmesi. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 1, 1-11.
- İbret, B.Ü. ve Cansız, E. (2016). Kanyon turizmi ve ekoturizm açısından değerlendirilmesi gereken bir yöre: Küre Ersizlerdere-Karacehennem Kanyonu. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 34, 107-117.

- Karasalıhoğlu, M. (2022). *Kastamonu'nun Tarih Kitabı Paphlagon'dan Candar'a*. İstanbul: Cinius Yayınları.
- Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2022. Cide, [<https://kastamonu.ktb.gov.tr/TR-63813/cide.html>] (Erişim: 12.10.2022).
- Kotler, P. ve Armstrong, G. (2018). *Principles of Marketing*. United Kingdom, England: Pearson Education.
- Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZKA), 2021. TR82 Bölgesi Kanyonlar Raporu, [<https://www.kuzka.gov.tr/planlama-detay.asp?PD=324&PlanlamaDetay=2021-yili-sektorel-raporlar-ve-analizler>] (Erişim: 26.10.2022).
- Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2022. Kastamonu Mağaraları, [<https://yigm.ktb.gov.tr/TR-10049/kastamonu-magaralari.html>] (Erişim: 22.10.2022).
- Oktay, K., İşlek, E. ve Yaşar, U. (2016). Kastamonu'da doğa turizmi potansiyelinin değerlendirilmesi. *Türk Bilimsel Derlemeler Dergisi*, 9 (2): 47-54.
- Quinn, P.M.(2002). *Qualitative research and evaluation methods*. United States of America: Sage Publication.
- Ören, V.E. ve Şahin, T. (2014). Alternatif turizm kapsamında Uşak-Ulubey Kanyonu'nun SWOT analizi, *Uluslararası Hakemli Beşerî ve Akademik Bilimler Dergisi*, 3(7), 1-14.
- Stacey, R. D. ve Mowles, C. (2016). *Strategic Management and Organisational Dynamics: The Challenge of Complexity to Ways of Thinking about Organisations*. United Kingdom, England: Pearson Education.
- Şen, G. ve Buğday, S.E. (2015). Kastamonu ilinde çeşitli statülerde koruma ve kullanma amaçlı belirlenmiş alanlar. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 15 (2), 214-230. <http://dx.doi.org/10.17475/kuofd.62142>
- Tanrısever, C., İbret, B., Aydınöz, D. ve Cansız, E. (2016). Geomorphologic features and tourism potential of the Valla Canyon Kastamonu/Turkey. *Karadeniz Araştırmaları*, 50, 191-202.
- Türk Patent ve Marka Kurumu, 2022. Türkiye'nin Coğrafi İşareti, Cide Ceviz Helvası, [<https://ci.turkpatent.gov.tr/cografi-isaretler/detay/38625>] (Erişim: 26.10.2022).

- Yalçinkaya, U. (2011). *70 Yılda Bu Yana Cide Sosyal Tarihi*. Ankara: Sincan Matbaası.
- Yavru, F. (2021). *Cide İlçesinin Turizm Coğrafyası*. Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Karabük.
- Zeybek, H. İ., Aylar, F. ve Dinçer, H. (2019). Kılıçlı mağarası ve Kastamonu ili mağara turizmi açısından önemi. *International Journal of Geography and Geography Education*, 40, 363-381. doi: <https://doi.org/10.32003/iggei.451149>.

- 1. Çıkar Çatışması Beyanı:** Çalışmada herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.
- 2. Etik Kurul İzin Belgesi:** Araştırma verilerinin toplanabilmesi için gerekli olan “etik kurul izin belgesi” Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 27.09.2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, 2 sayılı karar ile etik açıdan uygunluğu için etik kurul izni alınmıştır.

Examining of Cide District in Terms of Tourist Values as a Secret Potential Destination

Çiğdem MUTLU

Dokuz Eylül University, İzmir Vocational School, Tourism and Hotel Management Program

Extensive Summary

In recent years, there have been changes in the world tourism market. In the tourism market, it is seen that individuals or groups prefer different, unknown, or little-known destinations rather than known destinations. They are also known to exhibit behaviors aimed at discovering the touristic values in these destinations. Thus, it was determined as the aim of the study to determine the secret tourism potential of Cide district of Kastamonu province, which has rich areas, strong nature and important cultural accumulation in terms of tourism activities. In order to determine the tourism potential and develop tourism by examining the touristic values of Cide district of Kastamonu province, environmental factors were first examined, and then it is thought that the opportunities that will be important for the future and development of the region should be determined, the factors that may pose a threat to the region should be determined, the strengths of the region should be determined and the weaknesses of the region should be revealed.

Cide district of Kastamonu province has a high potential in terms of tourism with its historical, cultural and most importantly natural features. Among the natural tourism attractions of Cide district are elements such as caves, beaches, canyons, valleys, waterfalls, streams, national parks and forests. Among the natural formations that form the source of this tourism are important values such as Valla Canyon, Horma Canyon, Ilgarini Cave, Dağlı Kuylucu Cave. At the same time, Cide has cultural and historical charms such as castles, local clothes and products, wooden architectural houses, shipyard, etc. It is noticeable that the tourist values of Cide county are more than their strengths and opportunities, weaknesses and threats. The fact that the Cide district of Kastamonu province is within the borders of Küre Mountains National Park is among the primary strengths. Although Cide district is a hidden potential destination of the Black Sea, which creates a source of many historical, cultural and natural tourism with its castles, canyons, streams, waterfalls, caves, etc., the problems in transportation and accommodation infrastructure are seen as weak sides. Despite these weak factors, taking steps to improve the transportation infrastructure, especially with the start of

tunnels, is considered as an indication that this weakness will be overcome. A semi-structured interview form was prepared as a data collection tool in the study designed with qualitative research method. In the study, the data were collected by literature review and interview method. The population of the study consists of local government, local people, and stakeholders related to tourism. The snowball sampling method was determined as a sampling strategy in the study. Within the scope of the study, tourism weaknesses and strengths of Cide district of Kastamonu province; SWOT analysis will be made in the light of the data obtained as a result of interviews with different interest groups about opportunities and threats, and solution proposals will be developed. As a result of the study, it was revealed that the strengths and opportunities of Cide district were more than the weaknesses and threats.

Cide district will offer tourists a calm, peaceful and serene resting environment especially through its natural charms. In this context, local development can be supported by making local people more aware of the natural and cultural area and by ensuring social, economic and cultural development. Cide district has been determined to be a destination where many touristic activities such as caving, canyoning, waterfall, landscape photography can be carried out in terms of geological resources. In addition, it is an indication that it has a nature that allows geotourism activities. Despite this, the entrance to these areas poses a danger due to many reasons such as depth, length, formation patterns, mountainous, steep locations, sea-land distances. In order to avoid the specified dangers and to be protected, entry and visit to the areas must be carried out with the necessary tools, equipment and equipment. In addition, it has been determined that access to cultural and natural areas is a separate problem. To the extent permitted by the geographical structure of Cide district, solving the transportation infrastructure problems will benefit from increasing the tourism potential.